

Begroting 2024

3 | Cultuur en maatschappij

Provincie Gelderland

Definitief
woensdag 8 november 2023

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM
Telefoon: (026) 3599480
E-mail: post@gelderland.nl
Website: www.gelderland.nl

 provincie
Gelderland

3 | Cultuur en maatschappij

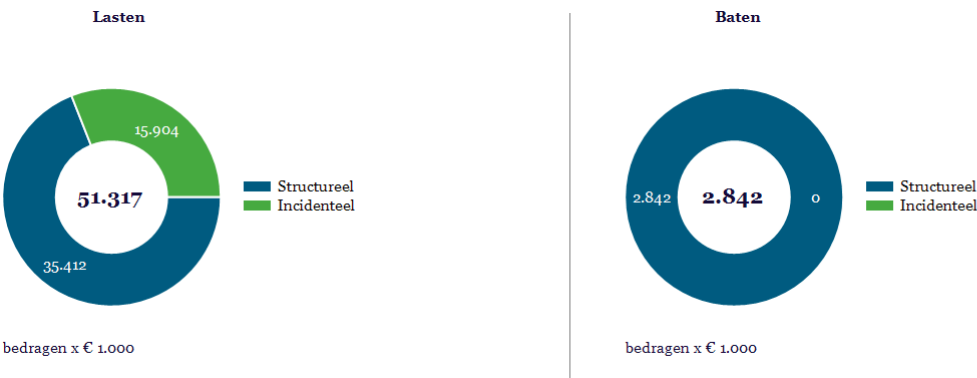
Deze ambitie realiseren we vanuit de volgende thema's:

- Erfgoed, cultuur en vrijheid
- Sport.

Via *Deze pagina* kunt u rechtstreeks naar het thema van uw keuze gaan. Ook kunt u kiezen voor *Volgende* om de thema's één voor één te lezen.

Wat mag deze ambitie kosten in 2024?

Voor deze ambitie worden de volgende lasten en baten begroot, uitgesplitst in structureel en incidenteel budget.

Verbonden partijen en overige participaties

Bij deze ambitie zijn de volgende verbonden partijen en/of overige participaties betrokken:

Verbonden partijen	Overige participaties
Centrumregeling Limessamenwerking UNESCO Werelderfgoed (Romeinse Limes)	
Gemeenschappelijk orgaan Hollandse Waterlinies	

In de paragraaf Verbonden partijen lichten we per verbonden partij en overige participatie het openbaar belang, het bestuurlijk belang en het risico voor de provincie toe. Ook vindt u hier de financiële cijfers van de verbonden partijen en overige participaties.

BBV-indicator

Restauratievolume

De onderstaande cijfers over restauratievolume rijksmonumenten (exclusief woonhuizen) hebben betrekking op rijksmonumenten waarvan de staat van onderhoud van het casco matig of slecht is. De cijfers in deze indicator hebben

wij gebaseerd op de rijksmonumenten in de Monumentenmonitor. Op basis daarvan kan daarvoor worden aangegeven hoe groot het percentage rijksmonumenten in Gelderland is dat in een matige of slechte staat verkeert en hoe zich dat verhoudt tot het percentage voor heel Nederland.

Percentage rijksmonumenten (excl. woonhuizen) dat in slechte en matige staat verkeert (Bron: Erfgoedmonitor)

	Aantal rijksmonumenten in Erfgoedmonitor (excl. woonhuizen)	2020	2021	2022
Gelderland	6.706 (2022)	13,3 %	13,2%	13,4
Nederland	36.264	15,7 %	15,4%	15,3

Duiding

In Gelderland fluctueert het percentage voor de in een matige of slechte staat verkerende rijksmonumenten al lange tijd tussen de 10 en 15%. De stijging of daling van dit percentage is vooral afhankelijk van de economische omstandigheden en de mate van (langdurige) leegstand.

Erfgoed, cultuur en vrijheid

Voor dit thema is het volgende beleidskader/ zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

PS-nummer	Titel
PS2020-842	Uitgangspuntennotitie Cultuur en Erfgoed

Wat bereiken we voor dit thema en wat is onze inzet in 2024?

Doel: Zichtbaar en beleefbaar Gelderse erfgoed en veelzijdig cultureel ecosysteem

Prestatie 2024:

Wij vinden het belangrijk dat iedereen in Gelderland deel kan nemen aan cultuur. Daarom willen we de culturele infrastructuur versterken.

Nummer	Activiteit
1	We herzien ons cultuurbeleid op onderdelen. We maken nieuwe afspraken over de culturele instellingen en activiteiten die wij structureel willen financieren. Via cultuur- en erfgoedpacten én op basis van afspraken met de Gelderse gemeenten investeren we in een toekomstbestendig en breed toegankelijk aanbod van cultuur in Gelderland.
2	Bibliotheken zijn bij uitstek de plek in steden en dorpen voor kennis, ontmoeting en ontwikkeling. Vooruitlopend op wijzigingen in het landelijk beleid in 2025 vernieuwen wij onze afspraken binnen het Gelderse stelsel van bibliotheken.

Prestatie 2024:

Deelname aan cultuur en erfgoed stimuleren via educatie en participatie.

Nummer	Activiteit
1	Meedoen aan culturele activiteiten start bij aandacht voor cultuur en erfgoed in het onderwijs. Wij financieren het programma Cultuureducatie met Kwaliteit en maken in 2024 afspraken over het vervolg van dit programma. Daarbij streven we naar een blijvende plek voor cultuureducatie in het onderwijs.
2	In navolging van het Verdrag van Faro stimuleren we erfgoedparticipatie en ondersteunen we projecten van erfgoedgemeenschappen via onze ondersteuningsinstelling Erfgoed Gelderland.

Prestatie 2024:

Versterken en zichtbaar maken van de Gelderse identiteit.

Nummer	Activiteit
1	We dragen het verhaal van Gelderland uit via Gelderse verhaallijnen. We laten deze aansluiten bij kenmerkende erfgoedcollecties en passen de subsidieregeling hierop aan.
2	We onderzoeken hoe we een Geldedag en een Gelders Museum vorm gaan geven.

Prestatie 2024:**We behouden en ontwikkelen het Gelders erfgoed.**

Nummer	Activiteit
1	We gaan verder met beleidsontwikkeling aan de hand van het kenmerkende erfgoed van Gelderland, actuele opgaven en het Coalitieakkoord Gelderland Gewoon doen. We zorgen voor een geactualiseerd beleidskader en passen de bijbehorende instrumenten zoals subsidieregelingen hierop aan.
2	We versterken de positie van erfgoed bij ruimtelijke opgaven voor onder meer natuur, klimaat en energietransitie. We stimuleren dat erfgoed als ontwerpprincipes wordt meegenomen en adviseren hierover. Ook maken we behoud en ontwikkeling van erfgoed mogelijk via het instrument 'erfgoeddeals' waarbij we ruimtelijke projecten ondersteunen waarin erfgoed een prominente plek heeft.
3	We stimuleren de samenwerking tussen de partners in de Erfgoedalliantie. We ondersteunen de erfgoedorganisaties individueel en organiseren daarnaast gesprekken tussen de Alliantiepartners hoe ze beter kunnen samenwerken om het erfgoed in Gelderland te ondersteunen. Dit doen we door een gezamenlijk werkplan voor de toekomst op te stellen waarin concrete kansen en samenwerkingsmogelijkheden worden omschreven en uitgevoerd.

Doel: Vrijheid herdacht**Prestatie 2024:****Ondersteunen regionale activiteiten en projecten.**

Nummer	Activiteit
1	We ondersteunen activiteiten en projecten om 80 jaar vrijheid te vieren met een subsidieregeling. We werken hieraan samen met onze partners in de 5 vrijheidsregio's (Veluwe, Rijk van Nijmegen, Achterhoek-Liemers, Airborne en Rivierengebied).

Prestatie 2024:**Ondersteunen de Grote Gelderse Evenementen.**

Nummer	Activiteit
1	We dragen met een subsidie bij aan het Bevrijdingsevenement Wageningen.
2	We dragen met een subsidie bij aan Bridge to Liberation.
3	We dragen met een subsidie bij aan het Jongerenfestival Free Future.

Prestatie 2024:**Ondersteunen het Educatieprogramma.**

Nummer	Activiteit
1	We dragen via subsidie bij aan de uitvoering van het Educatie programma die wordt uitgevoerd door Erfgoed Gelderland en Rijnbrink.
2	We geven ProDemos de opdracht om het Provinciespel in het provinciehuis uit te voeren, waarmee jongeren betrokken worden bij de provinciale democratie.

Nummer	Activiteit
3	We geven Het Debatbureau de opdracht om het Op weg naar het Lagerhuis en Het provinciaal jeugd debat in het provinciehuis te organiseren waarmee de jongeren gaan debatteren en de provinciale democratie leren kennen.

Wat is het lastenbudget voor dit thema in 2024?

Het lastenbudget is, evenals de baten en de reservemutaties, opgenomen in de financiële begroting. Zie onderdeel Lasten, baten en reservemutaties voor een toelichting op de budgetten voor 2024 van Erfgoed, cultuur en vrijheid.

Beschikbaarstellingen en begrotingssubsidies voor dit thema

Transitiesubsidie Rozet

Het voorstel Keuzes voor een duurzame toekomst is bij de Perspectiefnota 2024 bekrachtigd (PS2023-620). Met de Statenbrief Gevolgen subsidieontvangers n.a.v. keuzes voor een duurzame toekomst (PS2023-428) zijn uw Staten geïnformeerd over een mogelijke uitname uit de transitiereserve. We hebben meer tijd nodig om de verlaging van de subsidie nader te beoordelen. Rozet komt daarom in 2024 nog in aanmerking voor structurele subsidie, maar daarvoor is als gevolg van de herijking geen dekking meer in het structurele budget. Het gaat voor de Plusfunctie om € 624.741 en voor de Gelderland Bibliotheek om € 441.144.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Rozet met een maximum van in totaal € 1.065.885. De subsidie is bedoeld voor het uitvoeren van activiteiten voor Gelderland Bibliotheek en de Plusfunctie. Het bedrag dekken wij uit de middelen beschikbaar gesteld bij Perspectiefnota 2023 voor de transitiereserve Keuzes voor een duurzame toekomst.

Transitiesubsidie Poppunt Gelderland

Het voorstel Keuzes voor een duurzame toekomst is bij de Perspectiefnota 2023 bekrachtigd (PS2023-620). Met de Statenbrief Gevolgen subsidieontvangers nav keuzes voor een duurzame toekomst (PS2023-428) zijn uw Staten geïnformeerd over een mogelijke uitname uit de transitiereserve. Poppunt Gelderland is één van de twee organisaties waarvan de levensvatbaarheid in het geding komt. Zij ontvingen jaarlijks subsidie voor de inzet van drie provinciale talentmakelaars. We stellen voor om deze subsidie ook in 2024 te verstrekken en op die manier de organisatie in staat stellen om maatregelen te treffen om de gevolgen van de beëindiging van de subsidierelatie te ondervangen.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Poppunt Gelderland met een maximum van in totaal € 75.000. De subsidie is bedoeld voor de inzet van drie provinciale talentmakelaars.. Het bedrag dekken wij uit de middelen beschikbaar gesteld bij Perspectiefnota 2023 voor de transitiereserve Keuzes voor een duurzame toekomst.

Sport

Voor dit thema is het volgende beleidskader/ zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

PS-nummer:	Beleidskader
PS2020-400	Beleidsagenda Gelderland Sport! 2020-2023

Wat bereiken we voor dit thema en wat is onze inzet in 2024?

Doel: Veilige en toekomstbestendige sportsector voor iedereen

Prestatie 2024:

Door onze ondersteuning worden jaarlijks 2.500-3.000 aanvragen voor sport- en/of cultuurdeelname voor kansarme jeugd door het Jeugdfonds Sport en Cultuur behandeld.

Nummer	Activiteit
1	We ondersteunen het Jeugdfonds Sport en Cultuur voor onderhoud en uitbreiding van het netwerk van intermediairs en gemeenten.

Prestatie 2024:

Kennisoverdracht over inclusie, sociale veiligheid, vrijwilligers en verduurzaming van accommodaties aan sportverenigingen en andere sportorganisaties.

Nummer	Activiteit
1	We organiseren thematische kennis- en informatiebijeenkomsten voor sportclubs en andere sportorganisaties. Hierbij werken we samen met onze partners van het Gelders Sportakkoord en met Milieu en Energie.

Doel: Vergroten maatschappelijke impact door sport

Prestatie 2024:

Via (top-)sportevenementen maken we een podium voor provinciale beleidsdoelen en versterken we de organisatiekracht van de diverse sportorganisaties.

Nummer	Activiteit
1	We ondersteunen circa 20 reguliere sportevenementen en 2 internationale evenementen: EK-baanwielrennen en EK-beachvolleybal.

Prestatie 2024:

We dragen financieel bij aan in totaal 16 regionale talentprogramma's, waarbij we onder meer aandacht vragen voor een veilige en inclusieve sportomgeving.

Nummer	Activiteit
1	We ondersteunen 16 regionale talentprogramma's.

Doel: Gezonde leefstijl bevorderen

Prestatie 2024:

In 2024 is een plan uitgewerkt met de Radboud Universiteit Nijmegen en de Hogeschool Arnhem Nijmegen voor wetenschappelijk onderzoek naar een gezondere leefstijl.

Nummer	Activiteit
1	We starten samen met de Radboud Universiteit Nijmegen, de Hogeschool Arnhem Nijmegen en mogelijke andere kennisinstellingen een verkenning naar het opzetten van een wetenschappelijk programma voor onderzoek naar een gezondere leefstijl.

Prestatie 2024:

Een leefomgeving die uitnodigt om te bewegen is onderdeel van dorpendeals, nieuwe woonwijken en andere gebiedsprojecten.

Nummer	Activiteit
1	We ontwikkelen een interne integrale werkwijze om de inrichting van de leefomgeving uitnodigender te maken om te bewegen.

Wat is het lastenbudget voor dit thema in 2024?

Het lastenbudget is, evenals de baten en de reservemutaties, opgenomen in de financiële begroting. Zie onderdeel Lasten, baten en reservemutaties voor een toelichting op de budgetten voor 2024 van Sport.

Beschikbaarstellingen en begrotingssubsidies voor dit thema

Ondersteunen van regionale talentprogramma's

Om Gelderse jeugd met bijzondere sportieve aanleg te ondersteunen in hun ontwikkeling, dragen wij bij aan regionale - driejarige - talentprogramma's. Talenten krijgen hiermee de mogelijkheid zich volwaardig te ontwikkelen in hun sportcarrière en door te stromen naar landelijke topsportprogramma's. Hiermee bereiken we ruim 1.000 jonge talenten en 80 sportclubs die van de kennis van deze programma's profiteren.

Om de continuïteit te borgen van de programma's die in 2024 aflopen, zes van de zestien, stellen wij uw Staten voor om de bestaande subsidieregeling voor regionale talentprogramma's te verlengen met bijbehorend subsidieplafond. Hiervoor kunnen we bijdragen aan zes talentprogramma's. We actualiseren de voorwaarden van de subsidieregeling voor talentprogramma's (onder meer op het vlak van veilig sportklimaat, scholing kader, etc.) op basis van de resultaten van onlangs uitgevoerd monitoronderzoek.

Wij stellen uw Staten voor om € 330.000 beschikbaar te stellen om bij te dragen aan zes regionale talentprogramma's in 2024. Dit bedrag dekken wij uit het nog beschikbaar te stellen investeringsbudget voor deze bestuursperiode.

Sportevenementen

Sportevenementen vinden door het hele jaar heen plaats. De voorbereiding van deze evenementen begint vaak een jaar voorafgaand aan het evenement. Voor de organisatoren is het belangrijk om tijdig inzicht te hebben in de financiële

ondersteuning.

Om de continuïteit van de ongeveer 20 door ons ondersteunde sportevenementen te waarborgen, stellen wij voor om de bestaande subsidieregeling voor sportevenementen te verlengen met bijbehorend plafond.

Wij stellen uw Staten voor om € 1.250.000 beschikbaar te stellen voor de ondersteuning van ongeveer 20 sportevenementen in 2024. Dit bedrag dekken wij uit het nog beschikbaar te stellen investeringsbudget voor deze bestuursperiode.

Jeugdfonds Sport en Cultuur 2024

Het is belangrijk dat ieder kind kan meedoen met sport of culturele activiteiten. Wie regelmatig beweegt en sport of cultureel actief is, voelt zich gelukkiger en gezonder. Om te zorgen dat kinderen uit een lagere inkomensklasse toch mee kunnen doen, ondersteunen we het Jeugdfonds Sport en Cultuur Gelderland. Deze ondersteuning is gericht op het verstevigen van de samenwerking tussen het Jeugdfonds Sport en Cultuur en gemeenten. En op onderhoud en uitbreiding van het netwerk van vrijwillige intermediairs om de kinderen uit deze doelgroep te bereiken.

Wij stellen uw Staten voor om de grondslag vast te stellen voor een subsidie aan Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur Gelderland met een maximum van in totaal € 174.500. De subsidie is bedoeld om jaarlijks meer kinderen te bereiken voor wie geld een belemmering is bij deelname aan sport en culturele activiteiten. Het bedrag dekken wij uit de structurele middelen van ambitie 3 Cultuur en maatschappij, thema Sport.